

7/6571
6572

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610/983
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

27 ŞUBAT 2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 09.01.2009 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-11114 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'e ait 7/6571 ve Balıkesir Milletvekili Hüseyin PAZARCI'ya ait 7/6572 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1) Görüş 7/6571 (2 Sayfa)
- 2) Görüş 7/6572 (3 Sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****:Kemal DEMİREL****Bursa Milletvekili****Esas No****:7/6571**

Ülkemiz, dünya zeytin üretiminde; toplam üretimde dördüncü sıradadır. Dünya sofralık zeytin üretiminde siyah sofralıkta birinci, yeşilde ikinci sırada yer almaktadır.

Zeytinyağı konusunda ise ülkemizin uluslar arası arenada adı duyulmamaktadır. Zeytinyağı konusunda ülkemizin tanıtım eksikliği ekonomik olarak da kaybımıza sebep olmaktadır. Uluslar arası düzeyde ülkemizin adının zeytinyağı konusunda duyulması aşamasında uluslar arası kuruluşların olumlu yönde etkilerinin olacağı muhakkaktır. Bu da beraberinde, ülkemize ekonomik girdi sağlayacak bir durumdur.

SORU 1-Ülkemiz Uluslararası Zeytinyağı Konseyi'nden ne zaman hangi sebeplerle ayrılmıştır?

CEVAP-1- Merkezi, İspanya'nın Madrid şehrinde olan **Uluslararası Zeytinyağı Konseyine (UZK)**, Türkiye 1963 yılında üye olmuş, 1993 yılında değiştirilen ve uzatılan 1986 tarihli Uluslararası Zeytinyağı ve Sofralık Zeytin Anlaşmasından, 22 Mayıs 1998 tarih ve 23349 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, 98/10956 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile ayrılmıştır.

1994-1998 yılları arasında Ülkemizi UZK nezdinde Dış Ticaret Müsteşarlığı temsil etmiş ancak, bağlı kuruluşlarıyla yapılan değerlendirmeler sonucunda Dış Ticaret Müsteşarlığınca ayrılık kararı verilmiştir.

Söz konusu ayrılık kararı ile ilgili olarak yazılı ve sözlü olarak beyan edilen nedenler arasında şunlar gösterilmektedir. UZK'nın faaliyetlerinin Türk zeytinciliğine yarar sağlamadığı, UZK promosyon kampanyalarında, herhangi bir menşe veya markayı öne çıkarmadığından, Konseye üye olmadan da faydalanmanın mümkün olduğu, UZK'nın doğrudan Türk zeytinyağının tanıtımına yönelik faaliyet düzenlememesi, UZK aidatlarının yüksek olması nedeniyle, bu paranın Türk zeytinciliğinin iç ve dış tanıtımının geliştirilmesi için kullanılabileceği, UZK'nın Türkiye'nin Avrupa Topluluğu'ndan zeytinyağı için tarife kotası almasına yardımcı olmadığı, UZK yönetiminin keyfi harcamaları, Karar almada AB'nin UZK üzerindeki egemenliği, Güney Kıbrıs'ın UZK üyeliğine kabulü gibi hususlar bulunmaktadır.

SORU 2- Uluslararası Zeytinyağı Konseyi'ne yeniden üyelik ile ilgili olarak şimdiye kadar neler yapılmıştır?

CEVAP-2- Zeytincilik sektöründe faaliyet gösteren demokratik örgütler bu karara en başından beri muhalefet etmişler, muhtelif kamu kurumları ve hükümet nezdinde girişimlerde bulunarak kararın geriye alınması için uğraş vermişlerdir. Öte yandan da Türk zeytinciliğinin soyutlanmaması için Uluslararası Zeytinyağı Konseyi ile ilişkileri kendi çabalarıyla sürdürmüşlerdir. Önce Tarış Zeytin ve Zeytinyağı Birliği, bunu takiben Marmarabirlik Konsey'e gözlemci kuruluş olarak kabul edilmiştir. Ayrıca Tarış kalite kontrol programına da girmiştir. 2002 yılından itibaren Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi Girişimi olarak ve 2007 de kurulan ilk ürün konseyi olan **Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi (UZZK)** de kendisine işlevsel açıdan model olarak aldığı Uluslararası Zeytinyağı Konseyi'ne geri dönülmesi için büyük bir çaba göstermektedir.

Tarış, Marmarabirlik ve UZZK'nın çabaları ses getirmiş, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığının desteklemesi sayesinde 2004 yılının Temmuz ayında Dış Ticaret Müsteşarlığı'nda düzenlenen bir toplantıda Konsey'e geri dönülmesine karar verilmiştir. Bu karar doğrultusunda Türkiye Konsey'in Aralık 2004'te gerçekleştirilen 91'inci Dönem Toplantısı'na geniş ölçekli bir katılım gerçekleştirmiştir. Türkiye'nin üyeliğe geri dönme başvurusu Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından Genel Kurul'da yapılan bir konuşma aracılığıyla arz edilmiştir. Genel Kurul Türkiye'nin bu talebini memnuniyetle karşılayarak Konsey tarafından Ülkemize gerekli iç prosedürlerin tamamlanması için önce Haziran 2005 tarihine, nihai olarak da Haziran 2007 tarihi sonuna kadar zaman tanınmıştır. Ancak, Konsey'e geri dönülmesi için gerekli yasal prosedür Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından başlatılamamıştır.

Buna karşılık, Ülkemiz heyeti Cenevre’de Uluslararası Zeytinyağı ve Sofralık Zeytin Anlaşması’nın yenilenmesi için düzenlenen müzakerelere en geniş iki heyetten biriyle katılmıştır. Üstelik Türk heyeti Anlaşma’nın metninde Tarış Zeytin ve Zeytinyağı Birliği ve UZZK’ nın görüşleri doğrultusunda iki önemli değişiklik yapılmasını sağlamıştır.

Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi Ülkemizin bir an önce Uluslararası Zeytinyağı Konseyi üyeliğine geri dönmesinin Türk zeytinciliğinin gelişimi açısından son derece önemli olduğuna inanmaktadır. Bu doğrultuda UZZK, 2008 Mayıs ayında UZK İcra Direktörü ve teknik heyetini 26 Mayıs-2 Haziran 2008 tarihleri arasında 5. Vinolive Fuarına katılmak ve Ankara’da resmi temaslarda bulunmak üzere Ülkemize davet etmiş ve heyetin UZK’ya yeniden üyeliğin gerçekleştirilmesi için Tarım ve Köyişleri Bakanı ile Sanayi ve Ticaret Bakanı Müsteşarı ile görüşmelerini sağlamıştır.

SORU 3- Halen üye olamamamızın sebepleri nelerdir?

CEVAP-3-Bakanlığımızca, Ülkemizde zeytin ve zeytinyağı ile ilgili politikaların geliştirilmesinde üretici, sanayici, tüccar, ihracatçı ve ilgili diğer sivil toplum kuruluşlarının etkin bir rol alması ve sektörün sorunlarının bir bütünlük içerisinde çözümlenmesi amacıyla 2007 yılı Mayıs ayında Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi(UZZK) kurularak çalışmalarına başlamıştır. Üyelikten ayrıldığımız UZK’ya tekrar üyelik aşamasında muhtemel prosedürün UZZK aracılığıyla yürütülmesi sektörün etkinliğini arttıracaktır.

Ülkemizde Tarım Kanunu çerçevesinde kanun ve yönetmelikle kurulan Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi ulusal ve uluslararası zeytincilik politikalarının belirlenmesinde yetkilidir.

Bu nedenle, UZK ya yeniden üyelik konusunda diğer ülke üyeliklerinde olduğu gibi Tarım ve Köyişleri Bakanlığının yetkilendirilmesi yerinde bir karar olacağı düşünülmektedir.

SORU 4- Bu konseye üyeliğimiz ne zaman gerçekleşecektir?

CEVAP-4- Üyelik konusunda öncelikle yapılması gereken, UZK’ya yeniden üyeliğin gerçekleşmesi ile yeni sofralık zeytin ve zeytinyağı anlaşmasına dahil edilmemizi sağlayan Bakanlar Kurulu Kararının çıkarılmasını sağlamaktır. Bu konuda girişim Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile muhtelif üyelik prosedürünün de UZZK ile gerçekleştirilmesi uygun olacaktır.

Bu süreçte, yeniden üyelik ile birlikte UZK’ nın idaresi ve mevcut teknik komitelerde etkin bir şekilde yer almamıza olanak sağlanması için etkin ve yetkin bir heyet ile UZK üyeliği gerçekleştirilmesi Ülkemiz menfaatleri açısından önemli olacaktır.

UZZK’ nın UZK- Madrid yetkilileri ile yapmış olduğu temaslardan UZK İcra Direktörlüğünde bu yıl içinde bir idari değişim yaşanacağı öğrenilmiş olup, İcra Direktörü ile birlikte çalışan başkan yardımcılıkları, teknik, promosyon, ekonomi vb. gibi komite başkanlıklarında Ülkemizin yer alması istemi ile yapılacak pazarlıklarla Ülkemiz UZK da etkin bir rol alacak şekilde yeniden üye olması için zamanlamanın çok iyi yapılması gerekmektedir. UZZK bu konuda ki girişimlerine ve UZK ile temalarına devam etmektedir.

Bu çerçevede, UZZK tarafından geçen yıl gerçekleştirildiği gibi, bu yıl da 21-24 Mayıs 2009 tarihleri arasında 6 ncısı İzmir’ de düzenlenecek olan Vinolive Zeytin ve Zeytinyağı Fuarı’na ve Fuar öncesinde Bakanlığımız yetkilileri ile resmi temaslarda bulunmak üzere UZK heyeti yeniden Ülkemize davet edilmiştir.